

شناسه افوده : شهرداری تهران. معاونت امور اجتماعی و فرهنگی

سما ره كتابشناسي، ملي: ۳۲۰۳۰۱۴

معاونت امور ای و فریب

[illegible]

شناسنامه

محلہ ہی ماہ کن

شورای سیاست گذاری: سیدمحمدحادی ابازی	مدیر مجموعه: سیدعبدالمجید حسینی	فنی و هنری
مجید رجایی معمار	مدیر اجرایی: مهدی کبیری زمار	مدیر هنری: مهدی دناوی
سیدمحمد آوینی	ناظر محتوا: علیرضا زمانی	فرزانه خدایی
عبدالکریم بابازا	امور داخلی: افسانه قلمیاربند	طیلسی سیدمهدی: حجت احمدی
مشاورین: احمد مسجدجامعی	متن	پریسا: سیدمحمد رسول حقانی
سیدمحمد بهشتی	مشاور تألیف: سیدمحمد تقوی	علیرضا: سیدمحمد رسول حقانی
سیداحمد محیط طباطبایی	نویسنده: آرش فضلی شمس آبادی	ناشر: سیداحمد رسول حقانی
عبدالله رضائی	روایت محله: زهرانبوی	ویرایش: سیداحمد رسول حقانی
سیدهادی متبشی	یکروز از یک زندگی: محمدحسین نعمت الهی	آرشیو: علی شهبازی

با همراهی

شهر داری منطقه ی پنج تهران	راهنمای محله مهناز و ممدی	چاپ
سعيد طلوعی	ویراستار: احمد فرهنگنیا	مدیر تولید: محمد پورس
مسمود خسروی	تحقیق	مدیر چاپ: شاهرخ اسمی
یا تشکر از	مشاور تحقیق: مرتضی قاضی	لینوگرافی: طرح و رنگ
عباس محسنی، اردلان عاشوری	سرپرست تحقیق: علیرضا زمانی	چاپ و صحافی: تاصح
محمد حسین مهدویان، حبیب‌الله والی‌نژاد	محقق: مجتبی کوهینی، تفرشی، سمیه جلیلی	تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه
علی فلاح پسند، غلامحسین محمدخانی	مریم لطفی، فهیمه پورمند، مرصیه لطفی	سال چاپ: ۱۳۹۲
جواد هاشمی‌نژاد، علیرضا محب‌علی	آزاده جلالوند، آنا تابینی خاقداد	نوبت چاپ: اول
	هماهنگی تحقیق: مریم قاسمی	قیمت: ۶۰۰۰ ریال

طراحی، تحقیق، متن و اجرا: مؤسسه‌ی فرهنگی در انتظار فردایی دیگر

پایتخت کشور ایران است. شهری است بزرگ و تاریخی از وقایع تاریخی آن نامشده بسیاری از حقایق آن ناشناخته مانده است. تهران یکی از بزرگترین و پرجمعیتترین شهرهای خاورمیانه است.

موقعیت استراتژیک ایران و نقش مهمی که در مناسبات بینالمللی دارد بر اهمیت تهران میافزاید. این شهر ویژگیهای دیگری هم دارد؛ تهران از معدود پایتختهای کوهستانی جهان است.

مهاجرت اقوام مختلف در دورههای تاریخی و اقامت آنها در تهران باعث شده بافت جمعیتی بسیار متنوعی در آن بهوجود آید، تا جایی که میتوانیم نام آن را «ایران کوچک» بگذاریم.

تاریخ پرفرازونشیب کشورمان و انتخاب تهران بهعنوان پایتخت، باعث شد این شهر در دو قرن اخیر شاهد بسیاری از

اتفاقهای مهم و سرنوشتساز باشد. انقلابها، کودتاها، تحولات، عزلها و نصبها، ترورها، ترورهای نامشده و امضای قراردادها و بیماننامهها از جمله وقایعی هستند که در کوفتههای تهران اتفاق افتاده است.

از سوی دیگر، تهران محل مواجهه ایران با تحولات و اندیشههای غربی و تغییراتی بوده، در حالی که پربارترین و جدیترین مدارس فلسفی ایران در اصفهان بودند. خیلی زود علما و حکمای اصفهان برای دفاع از اندیشههای اسلامی به سوی تهران شتافتند. کمکم حوزهی فلسفی تهران رشد کرد و بهتدریج معتبرترین حوزهی فلسفی ایران شد؛ تا جایی که تهران را «شهر هزار حکیم» نامیدند. در هنر و معماری نیز وضع همین گونه شد.

دانشمندان، پژوهشگران و

مورخان بسیاری برای ثبت این وقایع و تحولات تلاش کردهاند و کتابهایی برای معرفی ویژگیهای شهر تهران نوشتهاند. در سالهای اخیر نیز با گسترش رسانههای جمعی، محصولات فرهنگی بسیاری دربارهی شهر تهران تولید شده، اما هنوز ناگفتههای زیادی باقی مانده است.

در این کتابها و محصولات فرهنگی، بهجز مواردی که بهعنوان یک شهر بزرگ و به صورت کلی نامی که مانند حال آن که این کلان شهر است، بهعنوان آنچه امروز بهعنوان بزرگ شناخته میشود، شهری است که از محلههای متعدد تشکیل شده.

محلههایی که روزگاری مستقل بودهاند و با عنوان ده و دهستان، هویتی متمایز از همسایگان خود داشتهاند.

این محله‌ها هنوز هم هویت و «صائب خود» را حفظ کرده‌اند و با این‌که جزئی از یک دریای خروشان هستند، بی‌شبه و سرچشمه‌ی خود را فراموش نکرده‌اند. معرفی شهر تهران بدون توجه به محله‌های آن، کاری ناتمام است.

از یک تهرانی بررسی اهل کهنه‌ی تهران است. جواب دهه‌ها منیر به یا جماران با دهه‌های شمیران یا باوران، تاریکی از محله‌های تهران را می‌پوشاند. در این طبقه نمی‌دهند و اگر به تهران، محله کوچکی است. تقسیم‌بندی زندگی اجتماعی مردم است. حفظ هویت این محله و معرفی آن به شهرت می‌رسد. و غنچه‌ی مهمی است که بر غنچه‌ی پهنه‌ی فرهنگی و اجتماعی قرار دارد. شهرداری تهران، به عنوان نهادی مردمی و اجتماعی، در کنار سایر مسئولیت‌هایش، وظیفه‌ی حفظ و معرفی هویت محله‌های شهر تهران را نیز بر عهده گرفته است. هویتی که موجب همبستگی بیشتر بین شهروندان و ایجاد علاقه نسبت به شهرشان می‌شود. برای رسیدن به این هدف، برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی بسیاری تدوین و اجرا شده است.

تشکیل «شورایاری» محله‌ها با حمایت شورای اسلامی شهر تهران، احداث مراکز فرهنگی اجتماعی با عنوان «سرای محله» و انتخاب مدیران فرهنگی محله‌ها، از مهم‌ترین این اقدامات است.

مجموعه‌ی فیلم و کتاب‌های «محله‌ی ما» برای نخستین بار، تاریخ شهر تهران را با ناکید بر هویت و وقایع محله‌ها ست می‌کنند. بررسی تاریخ، اقلیم، فرهنگ و وضعیت اجتماعی محله‌های شهر تهران و ارائه‌ی اطلاعات لازم، از ویژگی‌های مهم این مجموعه است.

در این آثار، مبنای تقسیم‌بندی محله‌های شهر تهران، محدوده‌ی دانی و هویت تاریخی آن‌ها است که در برخی موارد با تقسیمات اداری و شهری متفاوت است.

این مجموعه جزئیات تاریخی، جغرافیایی، فرهنگی و اجتماعی دهه‌های شهر تهران را به طور دقیق و با دقت عالی سرسبز و محله‌ها را به تصویر می‌کشد. این مجموعه با هدف معرفی و تقویت هویت محله‌ها و «ما» در مقطع تاریخی منتشر می‌شود. تهران اسلامی علی‌رغم همه‌ی مشکلات و بدخواهی‌ها، توسعه و پیشرفت را با سرسبزی می‌کند و شهر تهران، که مظهر همه‌ی اقوام ایرانی است، جمعیتی بیش از ۸ میلیون نفر، نماد سرفرازی ملت ایران و مظهر پیشرفت و توسعه است. بر اساس سند چشم‌انداز تهران ۱۴۰۴ که در شورای اسلامی این شهر تهیه شده، تهران ۱۴۰۴ جهان‌شهری فرهنگی، دانش‌بنیان و معیار در دنیای اسلام است و جایگاه ویژه‌ی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای دارد. شهری است با هویت تابان ایرانی و اسلامی؛ امن، ایمن و مقاوم، پاک و زیبا، سرسبز و با

امدوسد روان، زنده و مرفه است با اقتصادی سررونق برپایه‌ی صنایع فرهنگی و خدمات برپا. آموزش عالی آن ویژگی‌ها شهر ما را به «شهر فرهیختگان» تبدیل خواهد کرد. در خلال دو دهه‌ی آینده که مقارن با تحقق نخستین چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی نظام جمهوری اسلامی است، تهران به سرسبزی نوگامی و تحقق چشم‌انداز بزرگ و الهام بخش ایران اسلامی ایفای نقش خواهد کرد. چنان‌که شهر تهران در سال ۱۴۰۴ به لحاظ کیفیت بالای خدمات، زیرساخت‌ها و مدیریت کارآمد شهری، معیار اتحاد مدیریت چنان‌شهرها در دنیای اسلام خواهد بود.

حرکت به سوی تهران اسلامی در شهرداری تهران آغاز شده است. اتحاد تهران به عنوان سومین شهر در زمینه‌ی توسعه‌ی حمل و نقل عمومی پایدار در جهان، نه اولین گام شهرداری در این راستا است و نه آخرین آن خواهد بود. چشم‌انداز ما رسیدن به شهری با نام، آرام، اسلامی و ایرانی است و رسیدن به آن از یا نخواهد بود. امیدواریم تولید مجموعه‌ی کتاب و فیلم «محله‌ی ما» بر ارتقای سطح آگاهی مردم و پرورش علاقه‌ی آن‌ها به محله‌هایشان و مشارکت بیشترشان در راه رسیدن به این اهداف، مفید و مؤثر باشد.

سید محمد هادی یازی

معاون امور اجتماعی و فرهنگی
شهرداری تهران